

ACTA

Association for Civil and Territorial Activities
Munida 4A, 52203 Medulin, Croatia (HR)

**Vlada Republike Hrvatske
Ured za udruge
Radnička cesta 80/V
10000 Zagreb**

Predmet: Primjedbe i sugestije na Pravilnik za sufinanciranje projekata organizacija civilnoga društva.-

Poštovani,

Obraćamo Vam se povodom Vašeg poziva svim zainteresiranim predstavnicima javnosti - institucijama, organizacijama te pojedincima da dostave svoje prijedloge, primjedbe i sugestije na Pravilnik za sufinanciranje projekata organizacija civilnoga društva ugovorenih u okviru programa Europske unije za 2011.godinu (u daljnjem tekstu Pravilnik).

U tu svrhu, a želeći skrenuti pažnju Naslova na potrebu da se predmetni Pravilnik, sukladno svojoj svrzi pružanja potpore razvoju civilnog društva pa time i demokratizaciji društva u Republici Hrvatskoj, koncipira na adekvatno svrsishodan, nediskriminirajući i, prije svega, transparentan način. S tim ciljem, u ime ACTA-e (udruge za civilno djelovanje i teritorijalni razvoj), dostavljamo Vam primjedbe koje nastavno obrazlažemo.

1.

Uvodno ističemo da je člankom 1. Pravilnika propisano da se istim određuju kriteriji i postupak kojim će Ured za udruge Vlade Republike Hrvatske izabrati i sufinancirati projekte ugovorene u okviru programa Europske unije raspoloživih organizacijama civilnog društva u Republici Hrvatskoj, dok se u članku 6. Pravilnika navodi da će kod procjenjivanja i odlučivanja o sufinanciranju voditi računa da se potpora odobri projektu koji će osigurati aktivno uključivanje većeg broja organizacija civilnog društva odnosno predstavnika organizacija civilnog društva i građana iz Hrvatske te konkretnu vidljivost rezultata finansijske potpore.

Smatramo da ovako navedeni kriteriji nisu dovoljno precizno i nedvosmisleno izloženi, tj. isti ne propisuju jasna pravila i kvantitativna mjerila ocjenjivanja projekata pristiglih za sufinanciranje. Naime, želimo skrenuti pažnju Naslova na činjenicu da je u svakom EU projektu potrebno osigurati vidljivost rezultata finansijske potpore. U tom smislu Pravilnikom nisu (uopće) propisani načini evaluacije projekata od strane Povjerenstva za procjenu zahtjeva za sufinanciranje, odnosno predstojnika Ureda za udruge. Uključivanje većeg broja organizacija civilnog društva ne jamči nužno kvalitetu projekta te bi u tom smislu pravila bodovanja morala biti izražena na mjerljiv način.

2.

Nadalje ističemo da članak 6. Pravilnika propisuje sufinanciranje samo onih „pravnih osoba ovlaštenih za provedbu projekata“ (što se u Pravilniku definira kao Nositelj projekta). U tom pogledu ističemo da je ugovorima o partnerstvu koji postaje u okviru EU projekta definirano

da je i partner ravnopravan subjekt koji je odgovoran za svoj djelokrug aktivnosti u sklopu određenog projekta. Smatramo da bi ograničavanje prava na potporu od strane Ureda za udruge tek na one udruge koje su u pojedinim projektima označene kao nositelji projekta predstavljalo nedvosmislenu diskriminaciju udrug partnera (dakle, uglavnom na osnovi pukog formalnog statusa), osim za udruge uključene u program IPA-Prekogranična suradnja (čime se udruge partneri diskriminiraju i na osnovi odabira projekta). Nadalje, smatramo da se takvo ograničenje ne bi moglo opravdati razlozima bilo kakvog javnog interesa, obzirom da interesi za otežavanjem sudjelovanja hrvatskih udruga u EU projektima naprosto ne postoje – navodimo da mlade udruge ne nose ulogu nositelja projekta već ulogu partnera upravo zbog finansijskog kapaciteta, a ovakvim bi im se Pravilnikom u finansijskom smislu još više otežalo sudjelovanje u EU projektima. Slijedom toga, ne treba posebno isticati koliko bi takav koncept bio protivan samoj svrsi istog Pravilnika. Osim toga, podsjećamo da Uredba o kriterijima za utvrđivanje korisnika i načinu raspodijele dijela prihoda od igara na sreću za 2011. godinu (NN 29/11) (dalje: Uredba) ni u kojem, a osobito ne u članku 3. t. 8. koji se odnosi na sredstva namijenjena Uredu za udruge, ne predviđa slične diskriminatorne odredbe.

3.

Upozoravamo da Pravilnik ponegdje sadrži nedosljednu a ponegdje nejasnu (zbunjujuću) terminologiju koja ostavlja mogućnosti za netransparentno postupanje pri dodjeli potpora. Nejasan je čl. 5. st. 1. koji propisuje da će se zahtjev za sufinanciranje projekata podnosi na obrascu propisanom u javnom pozivu, a da ne propisuje tko je nadležan i u kojim rokovima objavljivati javne pozive, a niti na koji će način takav javni poziv biti dostupan javnosti. Nadalje, nejasan je i čl. 6. st. 2. koji kod propisivanja načina procjene zahtjeva za sufinanciranje predviđa da će se „voditi računa da se potpora odobri projektu koji će osigurati aktivno uključivanje većeg broja organizacija civilnoga društva odnosno predstavnika organizacija civilnoga društva i građana iz Hrvatske te konkretnu vidljivost rezultata finansijske potpore“. Iz izraza „voditi će se računa“ ne može se zaključiti hoće li doticne okolnosti davati prednost određenim udrugama ili neće. Posebno smatramo da nije jasno zašto bi se vodilo računa da se potpora odobri projektu koji će osigurati „...konkretnu vidljivost rezultata finansijske potpore“, niti što znači termin „konkretna vidljivost“.

Osobito bismo željeli skrenuti pozornost Naslova na opasnu nepreciznost i nedosljednost terminologije između čl. 7. i 8. Pravilnika, koji reguliraju ugovaranje sufinanciranja, izveštavanje, te sankcije za izvjesna ponašanja udruge kojoj sufinanciranje bude odobreno. Naime, čl. 7. predviđa da se temeljem Odluke o sufinanciranju s udrugom zaključuje Ugovor o sufinanciranju. Stoga, ostaje potpuno nejasno što znače termini „sporazum“ i „sporazum o sufinanciranju“ iz čl. 8. st. 5. Ističemo da bi se mogućnosti za sankciju raskida Ugovora o sufinanciranju te traženja povrata sredstava s pripadajućom zakonskom zateznom kamatom mogle lako zlorabiti ukoliko bi se koristili navedeni termini. Na taj način ostavljaju se otvoreni prostori za tumačenje i neopravdana diskrečijska ovlaštenja tijelu primjene.

U pogledu čl. 9. Pravilnika nije sasvim jasno da li se ovisno o Odluci o dodjeli sufinanciranja projekata ugovorenih u okviru programa Europske unije Nositelju projekta sredstva mogu isplatiti i nakon 45 dana ovisno o dostupnosti sredstava na proračunskoj stavci Ureda za udruge. Smatramo da bi rok dulji od 45 dana doveo do poteškoća u finansijskom vođenju projekata odnosno pravovremenoj provedbi aktivnosti.

Ističemo da je izrazito važan čl. 10. Pravilnika o (upitnom) diskrečijskom ovlaštenju tijela primjene u pogledu dodjele sredstava za sufinanciranje u cijelosti nerazumljiv, te da kao takav dopušta potpunu netransparentnost u postupku koji predviđa ovaj Pravilnik. O tome što su to

„raspoloživost financijskih sredstava“ i „procjena zahtjeva za sufinanciranje“ adresatima ostaje samo mogućnost nagađanja.

4.

Ističemo da rješenje iz čl. 9. koje određuje da će sredstva biti isplaćena Nositelju (nejasno je kojem) u roku od 45 dana nakon donošenja Odluke o dodjeli financijskih sredstava ostavlja mogućnost za potencijalno nezakonit transfer istih sredstava obzirom da ne predviđa da u istom roku (prije isplate!) mora biti sklopljen Ugovor o sufinanciranju, tj. mora u međuvremenu nastati pravni temelj za isplatu tih sredstava.

5.

Naposlijetu, skrećemo pozornost Naslova da postupak kakav je predviđen Pravilnikom predstavlja značajan financijski (ali i neimovinski) rizik za udruge koje žele ostvariti sredstva predviđena Uredbom za njihovo subvencioniranje u provedbi projekata, iz razloga koje nastavno obrazlažemo.

Prvenstveno, Pravilnikom nije predviđeno nikakvo "pravilo najave" prema kojem bi udruge Uredu za udruge dostavljale obavijest o prijavi projekta na određen EU program unutar određenog roka, kako bi Ured za udruge pravovremeno bio obaviješten o tome koliko je projekata prijavljeno te koja sredstva bi eventualno trebalo planirati za sufinaniranje.

Nadalje, Pravilnikom nisu predviđeni termini za objavu Odluke o sufinanciranju. Smatramo da bi trebalo propisati dva roka (tj. donijeti dvije Odluke) u skladu s rokovima iz čl. 4. Uredbe unutar kojih je Ured za udruge dužan prijaviti utrošak raspoređenih sredstava Ministarstvu financija.

Konačno, i kao najbitnije, ističemo nužnost da Pravilnikom bude propisano pravo žalbe na Odluku o sufinanciranju (sukladno čl. 18. Ustava Republike Hrvatske), adekvatan rok za podnošenje iste, te žalbeno tijelo. Ukoliko bi to iziskivalo suviše velik angažman u ponovnoj regulaciji sustava postupka koji je predmet ovog Pravilnika, predlažemo da se propiše barem žalbeno tijelo i supsidijarna primjena Zakona o općem upravnom postupku.

Nadamo se da će naše primjedbe i prijedlozi naići na razumijevanje Naslova u čije najbolje namjere i trud oko poticanja i potpore razvoju civilnog društva i demokracije u Republici Hrvatskoj ne sumnjamo. S time na umu unaprijed se najtoplje zahvaljujemo.

S poštovanjem.

--

Kristina TANGER

President

ACTA

Association for Civil and Territorial Activities

Munida 4A, 52203 Medulin, Croatia (HR)